

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoCsp/20/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120201725
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2120201725.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobcu: T. D., nar. XX. T. XXXX, prechodný pobyt Q. č. XXX, zastúpeného: Michal Mrva - advokátska kancelária, s.r.o., Trenčianska 38, Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 50 145 860, proti žalovanej: VARITES, s.r.o., Kapitulská 26, Trnava, IČO: 44 062 877, zastúpenej: AdvokAA advokátska kancelária s.r.o., Pri Habánskom mlyne 16, Bratislava, IČO: 52 998 215, o vzájomné vrátenie plnení zo zrušenej zmluvy, o návrhu žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 15. decembra 2021 č. k. 31Csp/8/2020 - 89, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 274 a § 277 ods. 2 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov). Vecne zdôvodnil, že v konaní návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie sa súd nezaoberá tým, či boli splnené zákonné predpoklady pre vydanie rozsudku pre zmeškanie (zákonná úprava vychádza z prezumpcie správnosti rozsudku), ale je oprávnený posúdiť len to, či okolnosti uvádzané a preukázané žalovanou možno považovať za ospravedlniteľný dôvod neprítomnosti žalovanej na pojednávaní (podporne poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ďalej len „NS SR“, sp. zn. 4Cdo/184/2009). V prejednávanej veci sa právny zástupca žalovanej nedostavil na pojednávanie dňa 10. novembra 2021, na ktoré bol riadne a včas predvolaný, s poučením o následku nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami (čím boli naplnené zákonom stanovené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa § 274 CSP). Podaním doručeným súdu prvej inštancie 29. novembra 2021 žalovaná prostredníctvom právneho zástupcu navrhla zrušenie rozsudku pre zmeškanie, keďže v čase pojednávania jej predvolaný právny zástupca trpel na vážne infekčné ochorenie, pričom jeho stav bol v úvodnej fáze taký vážny, že nemohol komunikovať s vonkajším prostredím. Na preukázanie tejto skutočnosti predložil lekársku správu MUDr. N. F. (všeobecný lekár pre dospelých) zo dňa 29. novembra 2021, podľa ktorej JUDr. Jaroslav Plunár (jediný spoločník a konateľ právneho zástupcu) bol vyšetrený pre akútne infekčné ochorenie necovidové, s poznámkou „domáca liečba od 8.11. - 6.12.2021“. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že z predloženej lekárskej správy nevyplýva základná tvrdená skutočnosť, a to že právny zástupca žalovanej bol v čase pojednávania, resp. bezprostredne pred ním, v takom stave, ktorý by mu bráni zúčastniť sa pojednávania a najmä včas ospravedlniť svoju neúčast' na pojednávaní. Rovnako zo správy nevyplývalo zhodnotenie tvrdenej závažnosti ochorenia, či extrémne nepriaznivého zdravotného stavu právneho zástupcu žalovanej v začiatkoch ochorenia (vrátane jeho dĺžky), pretože zo správy vyplýva len to, že od dátumu 8.11.2021 sa liečil doma. Právny zástupca nebol, podľa

ním predloženej správy, ani uznaný za práceneschopného. Zo skutočnosti jeho domáceho liečenia (osvedčeného dodatočne) pritom nepriamo vyplýva, že bol schopný sa o seba postarať bez potreby zdravotníckej pomoci (keďže nemusel navštíviť zdravotnícke zariadenie), čo potom implikuje možnosť uskutočnenia úkonu ospravedlnenia na súd (formou telefonického hovoru, prípadne mailovej správy). Za týchto okolností súd prvej inštancie nemal predloženými listinami preukázaný ospravedlniteľný dôvod zmeškania pojednávania, bez predchádzajúceho ospravedlnenia (ak by skutočne v začiatkoch komunikácia nebola možná, neúčasť by bola ospravedlnená dodatočne, bezprostredne po nadobudnutí tejto schopnosti, riadnym preukázaním vážnych prekážok, nie až po doručení rozsudku pre zmeškanie, pričom uvedené platí o to viac, ak ide o advokáta, ktorý si musí byť vedomí všetkých dôsledkov opomenutia povinností, ako aj rozsahu, v ktorom musia byť tvrdené skutočnosti preukazované). Z dôvodu, že žalovaný v návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie nepreukázal ním tvrdenú existenciu ospravedlniteľného dôvodu, pre ktorý zmeškal pojednávanie konané dňa 10. novembra 2021, súd prvej inštancie jeho návrh ako nedôvodný zamietol.

2. Proti tomuto uzneseniu podala včas odvolanie žalovaná navrhujúc jeho zrušenie, z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní zrekapitulovala predmet žaloby (uloženie povinnosti žalovanej zaplatiť sumu 7.611,60 eur s príslušenstvom, ako aj vykonať demontáž fotovoltaikej elektrárne umiestnenej na rodinnom dome (v dôsledku odstúpenia od zmluvy žalobcom pre neodstránenie väd diela, ani v dodatočnej primeranej lehote a ktoré dielo pre väčší počet väd nie je možné riadne užívať). K žalobe sa žalovaná vyjadrila a predložila listiny, označila dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ku ktorému vyjadreniu sa písomne vyjadril žalobca, ktoré bolo doručené právnomu zástupcovi žalovanej, ktorý vyjadrenie nepodal a následne súd prvej inštancie zaslal (27.8.2021) predvolanie so stanovením termín súdneho pojednávania na deň 10. novembra 2021, ktoré predvolanie právny zástupca žalovanej prevzal dňa 4. septembra 2021 (strany konania boli súdom prvej inštancie v predvolaní poučené, že v prípade neustanovenia sa na pojednávanie riadne a včas a neospravedlnením svojej neprítomnosti včas a vážnymi okolnosťami, rozhodne súd na návrh druhej strany o žalobe rozsudkom pre zmeškanie). Ako ospravedlniteľný dôvod svojej neúčasti právny zástupca žalovanej uviedol, že dňa 7. novembra 2021 ochorel na vážne infekčné ochorenie, na ktoré sa liečil aj v čase písania návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Zdravotný stav v úvodnej fáze ochorenia bol tak vážny, že nemohol komunikovať s vonkajším prostredím. Keďže ide o jednoosobovú obchodnú spoločnosť, ktorej jediným zástupcom a osobou vykonávajúcou advokátsku činnosť je konateľ a advokát JUDr. Jaroslav Plunár, nemal možnosť dať sa zastúpiť iným zamestnancom, konateľom a ani nemal možnosť dať na vedomie žalobcovi, že sa na pojednávaní nezúčastní. Uvedené skutočnosti mu bránili v tom, aby súdu prvej inštancie dal na vedomie ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa nemôže pojednávania zúčastniť. O akútnej infekčnej príhode predložil súdu prvej inštancie potvrdenie ošetrojúceho lekára a teda podal dôkaz o svojom ochorení vo forme lekárskej správy v zákonom stanovenej lehote 15 dní. Žalobca poukázal, že dňa 7. novembra 2021 pocítil právny zástupca žalovanej klinické príznaky COVID ochorenia potom, ako bol v styku s osobou pozitívnou na ochorenie. Dominantná bola najmä vysoká horúčka a kašeľ, ktoré spôsobovali celkovú slabosť. Vyhláškou Úradu verejného zdravotníctva SR č. 252/2021 zo dňa 7.10.2021 (ďalej len „vyhláška“) boli nariadené opatrenia pri ohrození verejného zdravia k izolácii osôb pozitívne testovaných na ochorenie COVID 19 a karanténe osôb, ktoré prišli do úzkeho kontaktu s osobou pozitívnou na uvedené ochorenie. Podľa § 1 ods. 2 písm. c) vyhlášky klinickými príznakmi ochorenia sú zvýšená telesná teplota nad 37 stupňov, kašeľ, únava, dýchavičnosť, strata chuti alebo strata čuchu. Podľa § 3 ods. 1 vyhlášky sa všetkým osobám, ktoré prišli do úzkeho kontaktu s osobou, ktorá sa stala neskôr pozitívnou na ochorenie, za tam stanovených podmienok, nariaďovala karanténa v domácom prostredí, ktorá začína od momentu, kedy sa osoba dozvie, že osoba, s ktorou bola v úzkom kontakte, je pozitívna na ochorenie. Podľa právneho predpisu právny zástupca žalovanej dňa 8. novembra 2021 nastúpil do karantény. O tejto skutočnosti informoval aj ošetrojúceho lekára. Právny zástupca požiadal ošetrojúceho lekára o vystavenie potvrdenia až dňa 29. novembra 2021, teda po prevzatí rozsudku pre zmeškanie, v ktorý deň sa podrobil aj testu na nakazenie respiračným syndrómom COVID 19, avšak s negatívnym výsledkom. S ohľadom na iné dlhoročné respiračné ochorenie právneho zástupcu žalovanej, liečba trvala za opakovaného použitia antibiotík do 6. decembra 2021. Žalovaný sa liečil doma, ako právny zástupca a konateľ spoločnosti - advokátskej kancelárie, sám rozhoduje o svojich úradných hodinách ako aj dňoch kedy vykonáva prácu. Nie je potrebné, aby bol práceneschopný, tak ako to uvádza súd prvej inštancie. Práceneschopnosť konateľa v prípade jednoosobovej spoločnosti nedáva zmysel, pretože môže zostať doma a liečiť sa. Žalovaný sa viackrát pokúšal telefonicky na telefónnom čísle XXX XXXXXXX ospravedlniť súdu svoju neúčasť, čo sa však nepodarilo, lebo linka bola vždy

obsadená. Opakovane sa pokúšal ospravedlniť telefonicky i s ohľadom na vysoké horúčky a lieky. Na adrese kde sa nachádza reálna prevádzkareň, bola možnosť elektronickej komunikácie (Bystrická 4, Bratislava), preto nemohol internet ani komunikáciu cez e-government, v styku so súdom použiť. Právny zástupca žalovanej vystupoval pritom v konaní aktívne. Neúčast' na pojednávaní bol náhodný problém, ktorý by nebol vznikol, keby netrpel závažným neliečiteľným autoimunitným ochorením (sarkoidóza v štátnu 3 zo 4 stupňov). Uvedené ochorenie postihuje viac systémov a orgánov, najčastejšie dýchací systém, pľúca, vnútrohrudníkové uzliny v pľúcach a v prípade plného rozvinutia sa symptómom nakazenia akútnym respiračným syndrómom COVID, išlo by o mimoriadne vážnu situáciu a vážne smrteľné ochorenie pacienta. Z uvedených dôvodov neakceptovanie neúčasti advokáta žalovanej na pojednávaní, z dôvodu neočakávaného podozrenia z nakazenia akútnym respiračným syndrómom, v okolnostiach prípadu, zasahuje do spravodlivosti procesu. Rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie je odklonom od štandardného procesu, prostredníctvom ktorého sa vynucuje osobitná procesná aktivita, spočívajúca v účasti na pojednávaní. Ústavný súd judikatúrou pripomína preferenciu výkladu, ktorý je priaznivejší, ústretovejší a zabezpečujúci plnohodnotnejšie realizáciu práv pre účastníka konania. Vo svojej rozhodovacej činnosti súhlasil s názorom, že predmetná úprava je prísna, so závažnými následkami pre stranu, ktorá z ľudsky opraviteľného dôvodu zmešká termín pojednávania. Právny zástupca žalovanej sa v posudzovanom prípade síce z neúčasti na pojednávaní vopred neospravedlnil a nebolo to správanie vhodné, avšak potvrdením preukázal ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý sa dostaviť na pojednávanie nemohol. Keby súd prvej inštancie o vzniknutej situácii včas informoval, vo veci sa nemuselo rozhodovať kontumačným rozsudkom. Najvyšší súd SR konštatoval, že v konaní o návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie súd neskúma splnenie predpokladov pre vydanie samotného rozsudku pre zmeškanie, ale to, či bol preukázaný ospravedlniteľný dôvod zmeškania pojednávania (poukazujúc na ustanovenie § 277 ods. 2, 3 CSP). Žalovaná podporne poukázala aj na uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/258/2018. Penalizácia strany konania s hmotnoprávnym následkom, je právnou úpravou považovaná za akceptovateľnú v prípade procesnej pasivity, nie v prípade náhlych alebo neočakávaných prekážok. Ospravedlniteľný dôvod predstavuje okolnosť, ktorá musí spĺňať s ohľadom na povahu nepredvídanosti, závažnosti, rozsahu, alebo z iných dôvodov aspekt ospravedlniteľnosti. Ide len o také okolnosti, ktoré na strane žalovanej nastali neočakávané, boli príčinnou, že sa nemohla na pojednávanie dostaviť, prípadne svoju neúčast' vopred riadne ospravedlniť a ktoré za danej situácie možno považovať za ospravedlňujúci dôvod. Podľa záverov rozhodnutia ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 665/12 súd by mal vziať do úvahy tiež predchádzajúcu procesnú aktivitu žalovanej strany a k využitiu tohto procesného inštitútu by mal pristupovať uvážlivo, voľiť ho najmä v prípadoch, ktorých nezáujem na strane žalovanej je zrejмый, keď je skutočne nečinný a odmieta sa aktívne podieľať na súdnom procese či úmyselne konanie preťahuje. Z pohľadu náhlej choroby právneho zástupcu a jeho karantény a sporu vedeného na súde prvej inštancie viac ako 22 mesiacov, je preto výklad súdu o tom, že nešlo o ospravedlniteľný dôvod zmeškania pojednávania, ústavne neudržateľný a v rozpore so základným právom žalovaného. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru je dané právo na vecné - meritórne rozhodnutie, nie na formálne rozhodnutie. Podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie sú dané len vtedy, keď je takýto rozsudok oprávnenou sankciou za skutočnú pasivitu strany, ktorá úmyselne mieri k zmareniu efektivity súdneho procesu. Preto by mali byť tieto podmienky posudzované zdržanlivo s tým, že v hraničných sporoch musí byť uprednostnené riadne prejednanie sporu (porovnaj nálezy ÚS SR sp. zn. III. ÚS 121/2021).

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť. Súd prvej inštancie pri vydaní rozsudku pre zmeškanie postupoval v súlade s ustanovením § 274 CSP. Podľa názoru žalobcu návrh žalovanej bol odôvodnený skutočnosťami, ktoré zjavne nepredstavujú ospravedlniteľný dôvod zmeškania pojednávania. Súd prvej inštancie opodstatnene vyhodnotil dôvod neprítomnosti žalovanej na pojednávaní, ako dôvod, ktorý nie je možné považovať za ospravedlniteľný. Právny zástupca žalovanej ospravedlňoval svoju neúčast' na pojednávaní až na piaty deň po doručení rozsudku pre zmeškanie (doručený dňa 24.11.2021) a po uskutočnení pojednávania, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie. V prípade podania návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, musí navrhovateľ priamo v návrhu, pripojenými listinami, riadne preukázať ním tvrdený ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý zmeškal pojednávanie a súčasne sa ani nemohol vopred ospravedlniť. Zo skutočností jeho domáceho liečenia pritom nepriamo vyplýva, že bol schopný sa o seba postarať. Skutočností uvádzaných právny zástupcom žalovanej v odvolaní majú medzery v logických súvislostiach, keď v podaní zo dňa 29.11.2021 žalobca uviedol, že jeho zdravotný stav bol natoľko vážny, že nemohol komunikovať s vonkajším prostredím a nemal ani ako dať na vedomie žalovanej, že sa pojednávania nezúčastní. Uvedené tvrdenie právneho zástupcu žalovanej je však v prikom rozpore s jeho tvrdením

v odvolaní, v ktorom uvádza, že sa viackrát pokúšal telefonicky na označenom telefónnom čísle súdu ospravedlniť svoju neúčast', to sa ale nepodarilo, pretože linka bola vždy obsadená. Vystáva otázka, čo bránilo právnenému zástupcovi žalovanej zatelefonovať konateľovi alebo inému zamestnancovi žalovanej a upovedomiť ich o tom, že je nutné, aby sa pojednávania zúčastnili a aby ospravedlnili neprítomnosť právneho zástupcu z dôvodu ochorenia. V odvolaní sa vyskytujú aj iné nezrovnalosti, keď na niektorých miestach svojich písomných vyjadrení uvádza, že ochorel 7.11.2021, pričom z lekárskej správy vyplýva, že v domácej liečbe mal byť 8.11.2021. Ak aj nie je nutné, aby bol ošetrojúcim lekárom uznaný za práceschopného, nie je možné predloženú lekársku správu považovať za relevantnú, vzhľadom na dátum jej vystavenia (29.11.2021), v ktorej sa spätne konštatuje, že právny zástupca žalovanej mal byť od 8.11.2021 v domácej liečbe a nie je z neho zrejmé, že by právny zástupca žalovanej trpel akýmkoľvek ochorením. Zo správy vyplýva iba to, že právny zástupca mal byť dňa 29.11.2021 vyšetrený a že mal byť od 8.11.2021 v domácej liečbe. Ak právny zástupca žalovanej oznámil súdu, že je práceneschopný až 29.11.2021, čo bolo na piaty deň od doručenia rozsudku pre zmeškanie a k tomu dátumu bola vystavená aj lekárska správa, z ktorej nevyplýva to čo uvádza právny zástupca žalovanej vo svojich písomných vyjadreniach, je zrejmé že obrana žalovanej je účelová, ako to konštatoval súd prvej inštancie. Súd nie je povinný zisťovať u lekárov právneho zástupcu žalovaného jeho zdravotný stav. Ak mal právny zástupca žalovanej za to, že potvrdeniami od lekárov, menovaných v ich odvolaní, možno preukázať skutočnosti preukazujúce ospravedliteľnosť jeho neúčasti na pojednávaní, mal tieto súdu predložiť spolu s ospravedlnením jeho neúčasti, resp. s návrhom na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Žalobca poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obdo 84/2019, v ktorom bolo konštatované, že za ospravedliteľný dôvod nie je možné považovať okolnosť, ktorá bola žalobcovi známa, resp. právnenému zástupcovi (ak nutnosť využiť lekársku pomoc nastala v značnom predstihu pred nariadeným pojednávaním), ktorá mu objektívne znemožňovala účasť na pojednávaní, avšak žiadne objektívne okolnosti nebránili tomu, aby svoju neúčast' na pojednávaní včas ospravedlnil. Ak právny zástupca žalovanej bol v domácej liečbe od 8.11.2021, išlo o situáciu, pri ktorej nutnosť využiť lekársku pomoc nastala v značnom čase a predstihu pred nariadeným pojednávaním (10.11.2021). Z uvedeného vyplýva nemožnosť akceptovať dôvod neúčasti žalovanej na pojednávaní ako ospravedliteľný. Ostatné skutočnosti a dôvody uvádzané v odvolaní, ktoré sa týkajú argumentácie právnymi princípmi a ústavnokonformným výkladom ustanovenia § 274, nemôžu obstáť, s poukazom na vyššie uvedené závery NS SR sp. zn. 4Obdo 84/2019. Žalobca poukázal i na rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 233/2019 a zásadu patria len bdelym, teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práva a ktorí si svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas, s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. Je predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. Ak právny zástupca žalovanej, či žalovaná sama, zanedbali povinnosť účasti na pojednávaní a na ich strane neexistuje ospravedliteľný dôvod, ktorý by bol preukázaný riadne a včas, potom nemôže obstáť argumentácia princípmi spravodlivosti a ústavnokonformným postupom, či právom na spravodlivý proces, pretože zanedbaním plnenia svojich povinností sa o uvedené sami pripravili. Ak súd na daný prípad aplikoval ustanovenie § 274 CSP, ide o procesné zavinenie žalovanej, ktoré súd nemá dôvod naprávať aplikáciou právnych princíпов.

4. Odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. h/ CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

5. Podľa § 277 ods. 2 CSP ak žalovaný z ospravedliteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalovaného tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie.

6. Rozsudok pre zmeškanie predstavuje osobitný druh súdneho rozhodnutia, ktorý predstavuje následok procesnej pasivity procesných strán v sporovom konaní. V prípadoch, keď bol kontumačný rozsudok vydaný na pojednávaní, na ktorom sa nezúčastnil žalovaný, môže žalovaný zo zákonom stanovených podmienok požiadať súd o zrušenie kontumačného rozsudku. Prvotným predpokladom na zrušenie kontumačného rozsudku je, že žalovaný zmeškal pojednávanie, na ktorom došlo k vyhláseniu kontumačného rozsudku, z ospravedliteľného dôvodu. Tento ospravedliteľný dôvod je žalovaný povinný preukázať, pretože bude predmetom posudzovania súdu (porov. Števček, M., Ficová, S.,

Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 101-107).

7. V prejednávanej veci súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru, že žalovaný nepreukázal ním tvrdenú existenciu ospravedliteľného dôvodu, pre ktorý zmeškal pojednávanie konané dňa 10.11.2021, v dôsledku čoho bol návrh žalovaného ako nedôvodný zamietnutý.

8. Ospravedliteľným dôvodom v zmysle § 277 ods. 2 CSP, ktorý musí strana konania preukázať, sú len také okolnosti, ktoré nastali neočakávane, boli príčinou znemožňujúcou dostaviť sa na pojednávanie a svoju neúčast' vopred riadne ospravedlniť a ktoré za danej situácie možno považovať za dôvod ospravedlňujúci zmeškanie konania. Za ospravedliteľný dôvod nie je možné považovať okolnosť, ktorá bola žalovanému známa, ktorá mu objektívne znemožňovala účasť na pojednávaní, avšak žiadne objektívne okolnosti nebránili tomu, aby svoju neúčast' na pojednávaní včas ospravedlnil (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 4Obdo 34/2020, 4Obdo 84/2019, 4Cdo/184/2009).

9. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel tiež k správnym skutkovým zisteniam, keďže zo žalovanou predloženej lekárskej správy zo dňa 29.11.2021 (po doručení rozsudku pre zmeškanie žalovanej), nebola preukázaná základná tvrdená skutočnosť žalovanou, že jej právny zástupca bol v čase pojednávania (bezprostredne pred ním) v takom zdravotnom stave, ktorý by mu bránil zúčastniť sa na pojednávaní, najmä včas ospravedlniť svoju neúčast' na pojednávaní. Z lekárskej správy vyplýva len skutočnosť, že od dátumu 8. novembra 2021 sa liečil doma, pričom táto správa nepreukazuje tvrdené ochorenie právneho zástupcu žalovanej v čase súdneho pojednávania, ako ani kontakt so zdravotníckym zariadením v uvedenej dobe, resp. v čase vzniku ochorenia a nepriaznivého zdravotného stavu, ako ani spôsob liečby (lekárska správa preukazuje, že dňa 29.11.2021 bol právny zástupca žalovanej vyšetrený).

10. Dôvodne súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že zo skutočností jeho domáceho liečenia, bez potreby zdravotníckej pomoci (keďže nemusel navštíviť zdravotnícke zariadenie), vyplývala schopnosť právneho zástupcu žalovanej postarať sa o seba bez ingerencie zdravotníkov. Opodstatnene súd prihliadal aj na časový aspekt, keďže právny zástupca žalovanej bol nečinný od ním tvrdeného vzniku ochorenia 7. novembra 2021 do obdobia až po doručení rozsudku pre zmeškanie 24. novembra 2021 (s argumentáciou, že ak by aj v začiatkoch nepriaznivého zdravotného stavu komunikovať nemohol, svoju neúčast' by ospravedlnil dodatočne bezprostredne po nadobudnutí tejto schopnosti, spolu s riadnym preukázaním vážnych prekážok, nie až po doručení rozsudku pre zmeškanie, s predložením lekárskej správy o lekárskom vyšetrení tiež po doručení rozsudku pre zmeškanie).

11. Právny zástupca žalovanej ako osoba známa práva nemohol očakávať, že bez toho, aby svoju neúčast' na súdnom pojednávaní dňa 10. novembra 2021 ospravedlnil, súd nebude konať a pojednávať. Na základe takto preukázaného skutkového stavu súd prvej inštancie dôvodne konštatoval nepreukázaný ospravedliteľný dôvod zmeškania pojednávania dňa 10. novembra 2021, bez predchádzajúceho ospravedlnenia právneho zástupcu žalovanej.

12. Žalovaná však nepreukázala ani existenciu objektívnych okolností, ktoré bránili, jej právnemu zástupcovi aby svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil. Uvedený záver vyplýva z protirečivých tvrdení žalovanej, keď v návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie uviedla, že v úvodnej fáze ochorenia bol stav právneho zástupcu žalovanej tak vážny, že nemohol komunikovať s vonkajším prostredím a táto skutočnosť mu bránila v tom, aby dal konajúcemu súdu na vedomie ospravedliteľné dôvody, pre ktoré sa nemôže pojednávania zúčastniť. V odvolaní ale žalovaná uvádza, že svoju neúčast' na pojednávaní sa právny zástupca pokúšal ospravedlniť telefonicky na telefónnom čísle súdu prvej inštancie, ale bezvýsledne, z dôvodu obsadenia telefónnej linky, pričom emailový kontakt súdu prvej inštancie použiť nemohol, pretože reálna prevádzka a súčasne možnosť elektronickej komunikácie sa nachádzala na odlišnej adrese (preto nemohol internet ani komunikáciu cez e-government v styku so súdom využiť). Telefonické kontaktovanie konajúceho súdu žalovanou pritom preukázané nebolo (elektronická pošta nemusela byť použitá z reálnej prevádzkarne).

13. Uvedeným tvrdením v odvolaní sama žalovaná vyvrátila svoju obranu v návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie o tak nepriaznivom zdravotnom stave právneho zástupcu, ktorý by mu znemožňoval svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlniť (telefonicky, elektronicke alebo prostredníctvom tretej osoby,

vrátane žalovanej, vo vzťahu ku ktorej bol povinný postupovať s odbornou starostlivosťou a zabezpečiť poskytovanie právnych služieb aj v období pandémie, najmä ak ide ako tvrdí o „jednoosobovú spoločnosť“).

14. Rozsudok pre zmeškanie bol tak následkom uvedenej procesnej pasivity žalovanej v sporovom konaní, keďže nebolo preukázané, že objektívne okolnosti bránili právnomu zástupcovi žalovanej ospravedlniť neúčast' na pojednávaní. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že v prípade právneho zástupcu - advokáta, musel si byť vedomý všetkých dôsledkov opomenutia povinností, ale aj rozsahu, v ktorom musia byť tvrdené skutočnosti preukázané.

15. Odvolacia argumentácia poukazujúca na ústavnoprávnu judikatúru, týkajúcu sa vhodnosti využitia procesného inštitútu rozsudku pre zmeškanie, i s ohľadom na štádium súdneho konania, nebola dôvodná. Nejednalo sa tu ani o tzv. hraničný prípad, keďže právne významným pre posúdenie návrhu žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie nebolo posúdenie charakteru ospravedlniteľného dôvodu, ale preukázanie tvrdenej existencie ospravedlniteľného dôvodu.

16. Argumentácia žalovaného v odvolaní zdôrazňujúca prísnosť úpravy so závažnými následkami pre stranu, ktorá z ľudsky ospravedlniteľného dôvodu zmešká termín pojednávania, v danom prípade nebola na mieste, keďže nemožno akceptovať len tvrdený, avšak nepreukázaný ospravedlniteľný dôvod neúčasti právneho zástupcu strany konania na pojednávaní, ako tomu bolo v danom spore. Nebolo rozhodujúce skúmanie aspektu ospravedlniteľnosti, ale vyhodnotenie dôkazného bremena žalovanej preukázať existenciu tvrdeného ospravedlniteľného dôvodu. Žalovaná dôkazné bremeno v tomto smere neuniesla, dôsledkom čoho je zamietnutie návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie.

17. Nadbytočná sa potom javila i odvolacia argumentácia týkajúca sa samotnej aplikácie inštitútu a používania kontumačného rozsudku v súdnom konaní. V konaní o návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie sa súd nezaobrá tým, či boli splnené zákonné predpoklady pre vydanie rozsudku pre zmeškanie (zákonná úprava vychádza z prezumpcie správnosti rozsudku), ale je oprávnený posúdiť len to, či okolnosti uvádzané a preukázané žalovanou možno považovať za ospravedlniteľný dôvod neprítomnosti žalovanej na pojednávaní (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/184/2009).

18. Odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

19. Vzhľadom k tomu, žalobca bol úspešný aj v odvolacom konaní, podľa § 396 ods. 1 a § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP vznikol mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalobcovi bol preto voči žalovanej priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí podľa § 262 ods. 2 CSP.

20. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.